

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

5В070300 «Ақпараттық жүйелер» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсұлтан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5В073200 «Стандарттау, сертификаттау және метрология(сала бойынша)»
мамандығының студенттері үшін

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5В090100 «Тасымалдарды, қозғалысты ұйымдастыру және көлікті
пайдалану» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B073700 «Пайдалы қазбаларды байыту» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B012000 «Кәсіби оқыту» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
4	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B070200 «Автоматтандыру және басқару» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

5B072400 «Технологиялық машиналар және жабдықтау» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B074500 «Көлік құрылысы» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
4	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B072900 «Құрылыс» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B071300 «Көлік,көлік техникасы және технологиялары»

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. ХХ-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5В071700 «Жылу энергетикасы» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5В070200 «Автоматтандыру және басқару» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B042000 «Сәулет» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
4	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

**5B070400 «Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету»
мамандығы**

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5В070600 «Геология және пайдалы қазбалар кен орнын барлау» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. ХХ-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B073100 «Тіршілік әрекетінің қауіпсіздігі және қоршаған ортаны қорғау»
мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсұлтан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ (Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі

6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.
7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Дарендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард, Г.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.

2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.
3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.

10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Габдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие.
Қарағанды: ҚарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород:
Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы:
Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Габдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов.
М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич).
Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х.
Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь.
Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

5В071100 «Геодезия және картография» мамандығының студенттері үшін

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. ХХ-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B022100 «Дизайн»

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ (Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі

6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.
7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Дарендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард, Г.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.

2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.
3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.

10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Габдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие.
Қарағанды: ҚарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород:
Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы:
Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Габдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов.
М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич).
Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х.
Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь.
Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

5B050600 «Экономика»

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B050800 «Есеп және аудит» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

5B071200 «Машина жасау» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B071800 «Электр энергетика» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕҢІНЕ ҚОСЫМША**

**5В071000 «Материалтану және жаңа материалдардың технологиясы»
мамандығы**

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ (Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	ОСӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі

6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.
7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Дарендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард, Г.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.

2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.
3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исамағбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.

10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы,
Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана).
Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Габдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие.
Қарағанды: ҚарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород:
Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы:
Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Габдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов.
М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич).
Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар.
Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х.
Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь.
Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B070900 «Металлургия» мамандығы

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
3	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ф. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ф. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.**

« _ » _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B070700 «Тау-кен ісі» мамандығы

АІе 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтың төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министірлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ҚарМТУ ректоры
Ғазалиев А.М.

«__» _____ 2015ж.

**ПӘН ОҚЫТУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК
КЕШЕНІНЕ ҚОСЫМША**

5B070800 «Мұнай - газ» мамандығының студенттері үшін

Але 1102 «Әлеуметтану» пәні

AG I Әлеуметтік-гуманитарлық модуль

Сырттай және қашықтықтан оқыту факультеті

Сәулет және құрылыс факультеті

Әлеуметтік – гуманитарлық пәндер кафедрасы

Пән оқытушыларының оқу-әдістемелік кешеніне қосымша мына оқытушылармен әзірленген:

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич
ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович
аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,
аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна
аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович
аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы
аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасының отырысында талқыланды:

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Каф. меңгерушісі _____ С.Б. Балшикеев « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Сәулет және құрылыс факультетінің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданған

Хаттама № ____ « ____ » _____ 2015 ж.

Төраға _____ Орынтаева Г.Ж., « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

_____ Кафедрасымен келісілген

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2015 ж.
(қолы)

Оқытушылар туралы мәліметтер және байланыстық ақпараттар

ф.ғ.к., доцент Балшикеев Серік Балтабаевич

ф.ғ.к., доцент Қазбеков Нурлан Абдилович

аға оқытушы Жумаканова Улпан Сериковна,

аға оқытушы Жуматова Гульзат Мухаметкаримовна

аға оқытушы Жетпісбаев Айдар Отарбекович

аға оқытушы Сарсенбеков Нурсултан Жумабекулы

аға оқытушы Тусупбеков Жарқын Амантаевич

Әлеуметтік - гуманитарлық пәндер кафедрасының мекен жайы – I ғимарат, ҚарМТУ

(Б.Мира 56), 223 ауд. байланыс телефоны 56-59-32 (қос. 2052).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	ECTS кредиты	Сабақтың түрлері		СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау Түрі
			Қосылған сағаттар саны				
			дәріс	практикалық			
1	2	3	6	4	80	90	емтихан

Пән сабақтардың түрлері бойынша пәннің мазмұны және олардың еңбек сыйымдылығы

№	Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы,сағ		
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	СОӨЖ
1	2	3	4	5
1	Әлеуметтану ғылым ретінде	1		8
2	Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам.	1		8
3	Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.		1	8
4	Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.	1		8
5	Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.	1		8
6	Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.		1	8
7	Тұлғаның әлеуметтенуі.	1		8
8	Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.		1	8
9	Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.	1		8
10	Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.		1	8
Барлығы:		6	4	80

Аталмыш пән бойынша атестация бір рет өткізіледі. Атестация бағасы бақылау жұмысына байланысты қойылады.

Бақылау жұмысының тақырыптары

1. Әлеуметтану ғылым ретінде.
2. Қазіргі замандық әлеуметтанулық парадигмалар.
3. Әлеуметтік ғылымның классикалық кезеңі.
4. XX-ы ғасыр әлеуметтану ғылымының негізгі бағыттары.
5. Отбасы және гендер әлеуметтануы.
6. Әлеуметтік институттар.
7. Жастар әлеуметтануы.
8. Мәдениет және қоғам.
9. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы.
10. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.
11. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері.
12. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар.
13. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.
14. Қоғамның әлеуметтік құрылымы.
15. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация.
16. Тұлғаның әлеуметтенуі.
17. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.
18. Дін әлеуметтануы.
19. Дау-жанжал әлеуметтануы.
20. Әлеуметтік психология.
21. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдіс-тәсілдері.
22. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері.

Бақылау жұмыстарын орындауға арналған нұсқалар

Тақырып 1. Әлеуметтану ғылым ретінде

1. Социология ғылымы және оның зерттеу нысаны дегеніміз не?
2. Социологияның объектісі мен пәнін қалай анықтауға болады?
3. «Әлеуметтік» деген не, ол нені білдіреді?
4. Социологияның ғылымының міндеттері мен негізгі қызметтері қандай?
5. Социология ғылымының құрылымы қандай?
6. Теория мен эмпирияның мәні.
7. Социологияның динамикалық және статикалық заңдары.
8. Макро – және микросоциологияның мәні.
9. Жалпы әлеуметтік категориялар мен әлеуметтік заңдар.
10. «Әлеуметтік процес» ұғымы және оның классификациясы.
11. Парадигма деген не және әлеуметтанулық парадигмалар.
12. Әлеуметтанудың басқа қоғамдық ғылымдар жүйесіндегі орны.

Тақырып 2. Отбасы және гендер әлеуметтануы. Жастар әлеуметтануы. Мәдениет және қоғам

1. Отбасы мен некенің мәні, құрылымы және оның қызметі.
2. Гендер ұғымының анықтамасы мен мәні.
3. Гендер социологиясының пәні мен объектісі.
4. Гендерлік ролдер және гендерлік теңсіздік.
5. Жастардың әлеуметтік –демографиялық топ ретіндегі ерекшелігі
6. «Мәдениет» түсінігінің мәні және оның түрлері мен формалары.

7. Мәдениет пен өркениеттің арақатынасы.

Тақырып 3. Еңбек және экономикалық өмір әлеуметтануы. Білім және бұқаралық ақпарат құралдары.

1. Еңбек адам өмірінде қандай мақсаттарды орындайды?
2. «Экономикалық адам», «Технологиялық адам» деген не?
3. «Биологиялық адам», «Әлеуметтік-психологиялық адам» деген не?
4. «Әлеуметтік инфроқұрылым».
5. Білім берудің мәні және қызметтері.
6. Бұқаралық ақпарат құралдарының қоғамдағы әлеуметтік ролі.

Тақырып 4. Әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдері. Қазіргі әлеуметтанулық теориялар

1. Әлеуметтік білімнің жинақталуы және оның тарихи кезеңдері.
2. Конфуцийдің әлеуметтік жүйесі және Мо-Цзының әлеуметтік теңдік идеясы.
3. Платон іліміндегі социология үшін басты мәселелер.
4. Аристотельдің әлеуметтанулық ойлары.
5. О. Конттың қоғам дамуының үш стадиясы жөніндегі ілімі.
6. О. Конттың позитивтік социологиясы.
7. Г.Спенсердің органикалық теориясы.
8. Марксистік социологияның дамуы мен ерекшелігі.
6. Макс Вебердің социологиялық ғылымды дамытуы.
7. Э.Дюркгеймнің әлеуметтік реализм теориясы.
8. Р.Даррендорфтың әлеуметтік тартыс тұжырымдамасы
9. XX-ы ғасырдағы әлеуметтанудың негізгі бағыттары. (Г.Тард,Т.Парсонс, Р.Мертон, В.Парето, Дж.Г.Мид, П.Сорокин, Я.Морено, Р.Дарендорф)

Тақырып 5. Қоғам және әлеуметтік өзара әрекеттер.

1. Қоғам түсінігінің мәні мен құрылымы
2. Қоғамның түрлері мен даму теориялары.
3. Қоғам - әлеуметтік жүйе
4. Қоғамдық прогресс және регресс.
5. Қоғамдағы әлеуметтік өзгерістер және оның түрлері.
6. Азаматтық қоғам деген не?
6. Әлеуметтік әрекеттер мен өзара әрекеттер.
7. Әлеуметтік қатынастар мен әлеуметтік байланыс
8. Әлеуметтік институттар.

Тақырып 6. Әлеуметтік теңсіздік және әлеуметтік стратификация – (2с.)

1. Әлеуметтік теңсіздік және стратаға бөліну.
2. К.Маркстің таптар туралы ілімі.
3. М.Вебер әлеуметтік стратификация теориясы.
4. П.Сорокиннің әлеуметтік стратификация және әлеуметтік мобилділік теориясы.

Тақырып 7. Тұлғаның әлеуметтенуі.

1. Тұлға, адам, индивид ұғымдары және адам өлшемдері.
2. Тұлғаның әлеуметтену теориялары.

3. Әлеуметтік роль және статус.
4. Тұлғаның әлеуметтену процесі.
5. Тұлғаның әлеуметтік типологиясы.
6. Тұлға әлеуметтік қатынастардың объектіс және субъектісі.
7. «Идентичность» және «идентификация» ұғымдары.

Тақырып 8. Девиантты мінез құлық әлеуметтануы.

1. Девиантты мінез құлық деген не? Позитивті және негативті девиация.
2. Девиантты мінез құлықтың биологиялық, психологиялық және функционалистік теориялары.
3. Э.Дюркгейм - адамның мінез-құлықтарының төмендеуі туралы.
4. М.Вебер әлеуметтік іс-әрекет және қимыл туралы.
5. Р.Мертон ұсынған девиантты іс-әрекеттердің классификациясы.
6. Дау-жанжалдық және бақылау теориялары.
7. Құқықтық мінез-құлық және девиация.

Тақырып 9. Әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесі.

1. Ғылыми методология және әдіс-тәсілдер ұғымы.
2. Әлеуметтанулық зерттеулердің негізгі түрлері.
3. Әлеуметтанулық зерттеулердің жоспары.
4. Жиналған әлеуметтік мәліметтерді іріктеу мен қорытынды жасау.

Тақырып 10. Әлеуметтанулық ақпараттарды жинау әдістері – (0,5 с.)

1. Әлеуметтанудағы әдіс, әдістеме, техника және процедура ұғымдары.
2. Бақылау әдісі: - ғылыми бақылау, тікелей бақылау және эксперимент.
3. Сұрау, анкеталар тарату және интервью.
4. Математикалық-статистикалық әдіс.
5. Салыстыру және құжаттарды талдау әдістері.
6. Социометриялық зерттеу.

Бақылау жұмысын орындау барысында, сынақ кітапшасының соңғы санына қарап отырып, сол санға байланысты тақырыпты таңдап аласыз.

Пәнді игеру барысындағы әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Абдираймова Г.С. Жастар социологиясы. 2-басылым. Алматы: Қазақ университеті, 2012.
2. Әженов М.С., Садырова М.С., Омарова А.Л. Білім социологиясы. Оқулық. Алматы: «Эверо», 2011.
3. Садырова М.С. Әлеуметтану: өзекті мәселелер. Алматы: «Эверо», 2011.
4. Биекенов Қ.У., Садырова М.С. Әлеуметтану. Ұғымдар мен балалар. Алматы: «Эверо», 2011.
5. Сарсенова Ж.Н. Әлеуметтану. Оқулық. Алматы, 2011.
6. Әбдікерова Әлеуметтану. Оқу құралы. Алматы, 2011.
7. Елікбаев Н.Е. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. Қарағанды, 2011.
8. Болатова А.Н., Исмагамбетова З.Н., Мырзабекова А.Ш. Социология. Караганда, 2011.
9. Прикладная социология: методология и методы: интерактивное учебное пособие – М.: Инст-т социологии РАН. 2011.
10. Сәрсенбеков Н.Ж., Жуматова Г.М. Әлеуметтану негіздері (кесте түрінде).

- Қарағанды, ҚарМТУ, 2011.
11. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
12. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.
13. Жаназарова З.Ж. Отбасы социологиясы. Оқу құралы. Алматы, Қазақ университеті, 2010.
14. Қарабаев Ш.Қ. Әлеуметтану негіздері. Оқу құралы. –Алматы: Экономика. 2010.

Қосымша әдебиеттер тізімі

1. Нұғман Б.Ғ. Культурфилософский анализ кочевой цивилизации (введение в историю Казахстана). Қарағанды, ҚарМТУ, 2012.
2. Нұғман Б.Ғ. «Әлеуметтану» пәні бойынша «СОДЖ» және «СДЖ» сабақтарына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды: ҚарМТУ, 2008.
3. Әлеуметтану. 2-кітап/Жалпы ред. М.М.Тажин. – Алматы, 2005.
4. Рахметов Қ.Ж., Болатова А.Н., Исмағамбетова З.Н. Социология. Оқулық. Алматы, 2005.
5. Ғабдуллина Қ. Құқық социологиясы. Алматы, 2004.
7. Икенов А.И., Жүсіпова А.Д., Әлеуметтану негіздері. Алматы, 2004.
8. Матвеевкова Л.Г. Аманжолова М.К. Основы социологии: Учеб. пособие. Караганда: КарГТУ, 2004.
9. Социология: Учеб. пособие/ Под ред. А.Н. Елсукова СПб.; Нижний Новгород: Питер, 2004.
10. Жаназарова З.Ж. Современная семья в Казахстане и ее проблемы. Алматы: Қазақ университеті, 2004.
11. Радугин А.А., Радугин К.А. Социология: Курс лекций. М.: Центр, 2003.
13. Ғабдуллина К. Г. Общества прогресс и регресс. Алматы, 2003.
14. Ковалев В.Н. Социология управления социальной сферой: учеб. пособие для вузов. М.: Академический Проект, 2003.
15. Садвокасова А. Институционализация социологии в Казахстане. – Алматы, 2003.
16. Артемов Г.П. Политическая социология: Учеб. пособие. М.: Логос, 2002.
17. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
18. Девятко И.Ф. Методы социологического исследования: Учеб. пособие. М. Универ-т, 2002.
19. Дарменова Б.К. Социология управления. Алматы, 2002.
20. Касымова Л.Н. Практикум по экономической социологии. Алматы, 2002.
21. Экономическая социология. Курс лекций (рук. авт. коллектива Л.Я. Гуревич). Алматы, 2002.
22. Беркимбекова А.М. Әлеуметтану курсына арналған әдістемелік нұсқаулар. Қарағанды, 2002.
23. Социология.- Лекциялар курсы. Редакциясын басқарған – Тұрғынбаев Ә.Х. Алматы, 2001.
24. Аженов М.С., Жаназарова З.Ж. Жалпы социология. Алматы, 2001.
25. Радаев В.В. Экономическая социология: курс лекций. М.: Аспект-пресс, 2000.
26. Большой толковый социологический словарь. Дэвид Джерри, Джулия Джерри. Т.1,2, 1999.
27. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. Москва, 1992.